

ODKRYJ WŁASNĄ FILOZOFIĘ ŻYCIA
Z PIEŚNIAMI JANA KOCHANOWSKIEGO.
SPOTKANIE Z WYBRANYMI TEKSTAMI

CECYLIA
BIELNIK

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania języka polskiego dla szkoły ponadpodstawowej

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – dr Jolanta Sawicka-Jurek
Recenzja merytoryczna – Bożena Święch
Katarzyna Szczepkowska-Szczeńiak
Agnieszka Ratajczak-Mucharska

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons – Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat zajęć:

Odkryj własną filozofię życia z *Pieśniami* Jana Kochanowskiego.
Spotkanie z wybranymi tekstami

Klasa / czas trwania zajęć:

I liceum, I technikum / 90 minut

Cele ogólne:

cel kształcący – zapoznanie z literaturą renesansu, utrwalenie wiedzy o filozofiach antycznych, rozwój kompetencji kluczowych;

cel wychowawczy – kształtowanie własnej filozofii życiowej, wrażliwości estetycznej w kontakcie z literaturą piękną, poprawnych relacji komunikacyjnych, zaspokojenie potrzeby ekspresji i uznania, wzrost samooceny.

Cele szczegółowe (operacyjne):

uczeń **rozwija kompetencje kluczowe:**

kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji – analizuje motyw filozofii, skutecznie i kreatywnie porozumiewa się w języku ojczystym, dba o kulturę słowa, tworzy komentarz interpretacyjny, wyraża wartości, dyskutuje, polemizuje;

kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się – podejmuje autorefleksję, uczy się kultury dyskusji, zarządza czasem i informacjami;

kompetencje matematyczne – logicznie myśli, wnioskuje;

kompetencje obywatelskie – odpowiedzialnie działa w zespole;

kompetencje cyfrowe – wykonuje filozoficzną mapę mentalną, korzysta z biblioteki internetowej;

kompetencje w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej – literackie i teatralne;

kompetencje w zakresie przedsiębiorczości – wykazuje inicjatywę, realizuje swój plan aktywności;

kompetencje techniczne i inżynierskie – organizuje przestrzeń, bezpiecznie korzysta z urządzeń technicznych.

Metody/techniki/formy pracy: indywidualna i zespołowa, filozoficzna mapa mentalna (tablica/ekran), elementy dramy, czytanie ze zrozumieniem, praca z tekstem, dyskusja.

Środki dydaktyczne: ICT – komputer, projektor, teksty pieśni Kochanowskiego (wersja elektroniczna i papierowa), ekran.

Opis przebiegu zajęć:

Lekcja kreatywnego spotkania z literaturą renesansową jest integralnie związana z antykiem. Uczniowie odkrywają filozofie zapisane w *Pieśniach* Jana Kochanowskiego. Początek lekcji to powtórzenie głównych założeń filozofii epikurejskiej i stoickiej

oraz horacjańskiej filozofii życia. Na tablicy (lub ekranie) powstaje filozoficzna mapa mentalna. Trzech uczniów, mających dobrą dykcję i zdolności teatralne, na prośbę nauczyciela, wciela się w role starożytnych myślicieli: Epikura i Zenona z Kition oraz poety – Horacego. Każdy z nich proponuje zebrany, jak żyć, i w kreatywny sposób przekonuje innych do swoich poglądów. Wykorzystując posiadaną wiedzę i własne wyobrażenia na temat epoki renesansu, zapraszają do lektury pieśni Kochanowskiego, eksponując podstawowe zasady dworskiej etykiety. Uczniowie pracują z tekstami takich utworów, jak: *Pieśń IX* i *Pieśń XX* (ks. I) oraz *Pieśń IX* (ks. II). Poszukują wskazówek do własnej filozofii życia. Prezentują cytaty, opatrują je komentarzem interpretacyjnym i subiektywną opinią. Wystąpienia uczniów stają się źródłem dyskusji. Nauczyciel ocenia aktywność teatralną, pracę z tekstem, wypowiedzi i argumentację. Przekazuje informację zwrotną. Uwzględnia indywidualne możliwości psychofizyczne uczniów oraz współtworzenie zajęć, za które dziękuje.

Komentarz metodyczny:

Uczniowie z talentem artystycznym mogą rozwinąć umiejętności teatralne. Każdy może skomentować wybrany cytat i zabrać głos w dyskusji, także uczeń sepleniący z niższą samooceną. *Ważne, aby nauczyciel umiejętnie i delikatnie zachęcił go do wypowiedzi, pozytywnie zmotywował i cierpliwie wspierał.* Każdy uczeń, a przede wszystkim ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, *żeby się odezwać,* musi czuć akceptację otoczenia. Dlatego tak ważna jest przyjazna atmosfera.